

BÁCSKAI KÖZÉRDEK

Bácsbodrog vármegyei községi jegyzők egyesületének hivatalos lapja

Hirdetések árszabás szerint TELEFON 14	Főszerkesztő Zsupanszky Lyubomir Kiss Gyula	Felelős szerkesztő Berkovits Márk Főmunkatársak Bercsényi József	Megjelen vasárnap Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyed évre 2 K
---	--	--	--

A Kulai Dalárdáról.

1887—1912

A „Kulai Dalárda“ jubileumi ünnepélyre készül. Negyedszázad van immár mögötte!

Ebből az alkalomból elmondunk egyet-mást a Dalárda multjából is:

Kulán volt már valamikor régen egy dalárda, de az részvétlenség folytán és pártolás híján megszűnt.

1886. december 23-án a kulai ifjúság a „Zöldkert“ben egy alakítandó Dalárda ügyében előértekezletet tartott és egy hattagú bizottság élén megbízta és felkérte *Bessenyei Kálmán* akkori kulai adótárnokot, hogy az alakítandó Dalárda ügyében tegyék meg a kellő lépéseket. *Bessenyei Kálmán* már 1887. január 3-ára közgyűlést hívott egybe a Dalárda megalakítása céljából. *Bessenyei* és buzgó társai néhány nap alatt derekas munkát végeztek, mert az alakuló közgyűlésre már minden elő volt készítve és azon az intelligencia igen nagy számban vett részt.

Bessenyei Kálmán szép és lelkes beszéddel nyitotta meg a közgyűlést. A nagy érdeklődés mutatta, hogy a Dalárda eszméje jó talajra talált.

Szakácsy Sándor akkori kulai plebános, tb. kanonok korelnöksége mellett megválasztottak egyhangulag: *Stojkovits György* kir. aljárásbíró elnöknek, *Mezey Zsigmond* kir. közjegyző alelnöknek.

Ugyanakkor *Lederer Gusztáv* járásbíró indítványára *Szakácsy Sándor* plebánost tiszteletbeli elnöknek választották.

Két év mulva, 1889. évben *Mezey Zsigmond* lett a Dalárda elnöke és azóta buzgón vezeti a kis csapatot.

1889. évben november 28-án alkották meg a Dalárda alapszabályait, mely szerint a dalárda tulajdonképeni célja: önképzés a világi és egyházi műenekben, zenében és különösen karénekekben, továbbá a társasélet és zenei izlés nemesítése és a dalárda tagjai számára nemes szórakozás biztosítása.

A Dalárda évente legalább három estélyt rendezett: Katalin-bált, jelmezestélyt és egy tavaszi v. nyári mulatságot.

Ezenkívül egyházi dalokat adott elő, résztvett hazafias és nemzeti ünnepélyeken, továbbá testületileg résztvett az elhunyt rendes vagy alapító tagok és azok nejeinek végtisztességén, hol gyászadalokkal búcsúzott volt tagjaitól.

A Dalárda az elmúlt 25 év folyamán többször nyert dalversenyeken kitüntetés, így: *Újvidéken* dicséret oklevelet, *Obecsén* ezüst kelyhet, *Zomborban* ezüst billikomot. — Egyizben Palánkára rendezett igen sikerült kirándulást, a palánkaiak kulai látogatásának viszonzásául, melyen igen sokan vettek részt.

Minden túlzás és frázis nélkül elmondhatjuk tehát, hogy a Kulai Da-

lárda egészben véve mindig megfelelt céljának, rendeltetésének — s hogy Kula község társadalma részéről még nagyobb erkölcsi és anyagi támogatást is megérdemelt volna, mint amilyenben része volt.

A Kulai Dalárdának a következők az *alapító* tagjai: *Mezey Zsigmond*, *Korbai Károly* †, *Rácz György* †, *ft. Szakácsy Sándor* †, *Gvosgyák Gábor* †, *Schick Mátyás* †, *Heinc Nándor* †, *Dr. Récsei Edé*, *Berkovits Rezső*.

Pártoló tagjai pedig, a Dalárda *fennállása* illetve 1891 óta: *Lederer Gusztáv*, *dr. Ormay Kálmán*, *Knefely Nándor*, (*Krishaber Mór* ügyvéd elk.) (*dr. Vaály Emil* elk.) (*Szücs József* †) *Mály László*, (*Dosztig József* †) (*Zányi János* †) (*dr. Strasser Lajos* elk.) (*dr. Thomán Jakab* †) *dr. Schneider Károly*, (*Diener János* †) *Berkovits Márk*.

Későbbi időponttól: (*dr. Széchenyi Tamás* elk.) (*Zeiss Károly* elk.) (*Leszkovác Mileta* elk.) *Rémai Antal*, (*dr. Kniesel Frigyes* †) *dr. Holländer D.*, (*Popovits István* elk.) (*Borovánszky Gyula* †) *Boberity Milán*, *Kósa György*.

A Dalárdának ma mintegy 25 tényleg működő tagja van.

A *jubileumi ünnepély* f. évi június 29. napján lesz, mely alkalommal a Dalárda új selyemzászlaját felszentelik.

Az ünnepélyre a megyebeli dalárdákat már meghívták.

A zászlóanyai tisztségre a Dalárda

A második császárság legszebb asszonya.

A második császárság ragyogó, de oly hamar szétrebbent udvari társaságának egyik tagja se volt olyan híres és maradt mindmáig olyan titokzatos, mint az udvar szépeinek legszebbike, az ünnepelt *Castiglione grófné*. *Cavour* párisi ügynöke, akiről azt is beszélték, hogy III. Napoleon kegyencnője volt. *Fridéric Lollie*, a második császárság korának e legalaposabb ismerője és történetírója, most ennek az érdekes asszonynak a titkáról is fellebbenti bizonyos mértékben a fátyolt és a „Revue“nek egy cikkében egy sereg érdekes adatot közöl, amelyet a grófnének még kiadatlan magánlevelezéséből merített.

Castiglione grófné titokzatosága már a születésével kezdődött, amennyiben származásáról a legkülönbözőbb hírek keringtek és pontosan ma sincs megállapítva, kik voltak a szülei. Egyesek egy toscanai, majd egy savoyai herceg leányának mondták, mások egy bibornokot tartottak apjának, míg némelyek Napoleon egyik florenci rokonában sejtették apját. Sok jel arra is mutat, hogy *Ponyatovszky József* lengyel király volt az apja. Pontos adatok azonban egyik verziót sem támogatják. Bizonyos

csak annyi, hogy a polgári életben egy régi genuai nemes családnak a nevét viselte és hivatalosan mindig mint *Filippo Oldini* genuai marchese leánya szerepelt. Keresztneve *Nina* volt és már csitri leány korában is olyan szép volt, hogy az udvarlók egész raja vette körül. Tizenhatéves korában szerelem nélkül ment férjhez *Castiglione grófhoz*, a szardíniai király palotatisztjéhez, a kit elég gazdagnak tartott arra, hogy szépségével együtt nőtt luxus igényeit kielégítse. Mert a szépséget bálványá tenni és mindenképpen ápolni és gondozni, azt már igen korán tanulta meg.

Szépségével vontta magára *Cavour* figyelmét is, akinek azután az az ötlete támadt, hogy a grófnét választja titkos ügynökévé a párisi udvarnál. *Cavour* így szól hozzá:

— A siker a fő, kedves cousine, bármilyen eszközöket kelljen is alkalmaznia. A siker a fő.

És a szép *Castiglione grófné* nem volt az az asszony, aki meg nem értette volna mesterének ezt az intelmét. Amikor 1855. tavaszán — a császárság legszebb tavaszán — először jelent meg a Tuileriákban, valószínű szennációt keltett. Tökéletes szépsége mély hatással volt mindenkire. Kissé elkésve érkezett a bálra, a zene már szólt, de amikor belépett a terembe, mintegy va-

rázsütésre elhallgatott a zene és a táncosok abbahagyták a táncot. A császárné önkéntelenül egy lépést tett feléje, amikor üdvözölte, a császár pedig azonnal táncra kérte és vele társalgott, amíg csak a zene el nem hallgatott. Az udvar vendégei egészen megfeledkeztek az etikettől és mindenki a szép grófné közelébe igyekezett jutni. És ez a sikere megismétlődött, ahol csak megjelent: a császárné hétfői fogadásain, a ministerek báljain és Compiègneben. Hogy valóban kegyencnője volt-e a császárnak, azt ma már nem igen lehet eldönteni; hogy azonban diplomáciai működése sikerrel járt, az bizonyos.

III. Napoleon, aki addig kissé tétovázó politikát folytatott, a szép grófné befolyása alatt mindjobban az olasz igényeknek megfelelően határozott és az Ausztria ellen való hadjáratra is nagyrészt ő bírta rá a császárt. A villafrancai béke azonban, amelyik Savoya és Nizza elvesztésébe került Olaszországnak, elkedvetlenítette *Castiglione grófnét* és attól fogva csillaga az udvarnál halványodni kezdett. Szépsége azonban még teljes pompájában ragyogott és még nem volt egészen harminc éves, amikor a császárság összeomlott és ezzel az ő pozíciójának is vége szakadt. Először Florencében telepedett le, ahol *Viktor Emánuel* ki-

egy küldöttsége mult vasárnap Mezey Zsigmond kir. tanácsos, a Dalárda elnökének közszeretben álló nejét kérte fel, ki a felajánlott tisztséget elfogadta.

A jubileumi ünnepély sorrendje röviden a következő:

Június 28-án délután az érkező dalárdák és vendégek fogadása, elszállásolása. Este 9 órakor szerenád a zászlóanya lakása előtt. Aztán ismerkedő-est a Zöldkertben.

Június 29-én délelőtt fél 9 órakor ünnepi mise, zászlószentelés és szegbeverés, 11 órakor diszközgyűlés a községháza tanácstermében.

1 órákor közösebéd a Kaszinóban, fél 9 órakor hangverseny a Kaszinó nagytermében.

*

Kívánjuk, hogy a Dalárda ünnepélye minél jobban és minél szebben sikerüljön, hogy ez a lelkes kis csapat, mely társadalmi életünk egyik le nem becslhető tényezője, a jövőre nézve erőt, lelkesedést és kitartást merithessen negyedszázados örömnépnéből!

Bácskai

Bács-Bodrog vármegyei jegyzői egyleti ügyek

Jegyzői kongressust az országos központi jegyzői egylet elnöksége **1912 június 4-ére** hívta egybe Budapestre a **városligeti iparcsarnok helyiségébe** (esetleg a Tattersaliba). A nagygyűlés május végére a Wagner zene-ciklus és a löversenyek okozta nagymérvű idegen forgalom miatt nem volt összehívható.

A **jelvényeket** és a **vasúti jegyeket** idejekorán fogjuk az e hó 2-áig jelentkezőknek megküldeni és az **elszállás** helyiségéről is őket tudósítani.

Későn jelentkezők kívánságait is iparkodunk a lehetőség szerint teljesíteni, de azokért felelősséget nem vállalhatunk.

A községi és körjegyzők orsz. közp. egyesületének elnöksége választmányi ülést hívott össze **1912 június 3-ára** d.u. 3 órára Budapestre a régi országház tanácskozási termébe. — **Tárgysorozat:** 1. Az országos nagygyűlésen előterjesztendő határozati javaslatok végleges megszövegezése. 2. A Pest-Pilis-Solt-Kiskun-vármegyei egyesület indítványa a képviselői rendszer eltörlése iránt.

rályal való barátsága, Augusztia porosz királynéhez való jó viszonya és Thierssel való összeköttetése révén Franciaországnak nagy válságában még sok szolgálatot tett. Thiers akkor Flórenzában ezekkel szavakkal mutatta őt be a francia köztársaság képviselőinek:

— Láttak már valaha szebbet?

A köztársaságnak azonban nem volt barátja a grófné. Amikor ismét visszatért Párisba, minden energiáját arra igyekezett fordítani, hogy az Orleansokat tette serkentse és a trón visszaállítására buzdítsa. Fáradozása nem járt sikerrel. A lovagias Aumale herceg megtagadta közreműködését a polgárháborúban és a grófné csalódással írta róla egy levélben: Hogyan van az, hogy aki olyan bátor a csatatéren és bátor az életben, teljesen energiátlan, amikor egy nagy tette való elhatározásról van szó. A grófné illúziói így lassankint szertefoszlottak. Semmi reménye se volt már, különösen amikor egyetlen fia is meghalt és szépsége is hervadni kezdett. Párisi palotájába vonult vissza és amikor meghalt, Europa egykor legünnepelt asszonyát alig kísérték ki néhányan utolsó útjára. A temetőben egyszerű gránitoszlop jelöli azt a sirt, amelyben a második császárság legszebb asszonyának csontjai porladoznak.

MEGHÍVÓ. A Bácsbodrogyvármegyei jegyzői egylet választmánya e hó 20-án d.e. 9 órakor Zomborban a vármegyeháza levéltári helyiségében ülést tart.

Tárgysorozat:

1. Jelentések.
2. A jegyzőikongressusra vonatkozó előterjesztések.
3. Pest-Pilis-Solt-Kiskunvmegyei jegyzői egylet indítványa az orsz. központi jegyzői egyletnek mai képviselőten alapuló szervezetének eltörlése tárgyában.
4. Békésvmege jegyzői egyesületnek indítványa az orsz. egyesület alapszabályainak módosítása tárgyában.
5. Előterjesztések.
6. Kérvények.
7. Szokola Gyula lemondó levele.
8. Rendese évi közgyűlés napjának meghatározása.
9. Indítványok.

Ünnepelt jegyző. Még élénk emlékeztünkben él az a kiemelkedő szép ünnepély, amelyet Bácsordas érdemes közönsége rendezett pár hó előtt Rumbach Mihály tiszteletére 25 éves jegyzői jubileuma alkalmából. E hó 11-én a hódásági járás jegyzői kara élén Szemző Károly népszerű járási főszolgabíróval, aki munkás és lelkes jegyzőt igaz szeretettel megbecsüli és így örömeikben is mindig készséggel részt vesz, — szűkebb családi körben szintén ünnepelte Rumbach Mihályt a járásszékhelyen, Hódáságban. Az ünnepély a főbírói hivatalban vette kezdetét, ahol a járási jegyzői kar, a vármegyei jegyzői egylet elnöke és alelnökeivel, élén Szemző Károlylyal. Szívélyes, meleg szavakkal üdvözölte az ünnepeltet, átnyújtván neki egy vert ezüsből készült hatalmas krokodilust, a járási főszolgabírói karnak és a járási jegyzőknek, bevéselt aláírásával ellátva, annak jelképe gyanánt, hogy e legendabeli szörny, a „karavukovai krokodilus“ értékes szimboliummá alakult át a bácsordasi derék nép vasszorgalma folytán, akiket jegyzőjük 25 éven át mindig jó és okos irányban vezetett.

Ezen igen sikerült ünnepély után az ünneplők a hódásági olvasóköri gyűlést össze, ahol megjelent a választókerület illustris képviselője, Ertl János, a hódásági járásbíró, és a vmegyei jegyzői egyletnek említett elnöke és alelnöke. A lukullusi ebéd menüje volt:

Ragou leves, kecsge mayonessal
tartár mártással
Bélszin körözve
Megyes pite
Kávés pudding
Idei liba
Rántott csirke
befőtt és fejes salátával
Parfait ostyával
Sajt, gyümölcs, kávé
Borok: asztali fehér, vörös ménesi
Pezsgők: Törley, François

Nem csoda, ha az ünneplők lelkes hangulatban csak a késő este érkező vonatokkal távoztak a vendégszerető hajlékból. — Ilyen szép egyetértéssel csak Hódáságon lehet ünnepelni.

Jegyzőből lett ügyvéd. Eddig az volt a panasz, hogy a jobb jegyzői állásokért az ügyvédek is versenyeztek, mert eset arra még nem volt, hogy jegyzőből ügyvéd is lehessen. Dr. Faller Alajos Veprőd községének jegyzője, aki kiváló tudásával, kitartó szorgalommal és nagyratörő nemes ambícióval kartársai között mindig kivált, erre mostan fényesen reácafol. Dr. Faller Alajos ugyanis e hó 13-án Budapestén fényes eredménnyel az ügyvédi vizsgát is letette és bizonyára nem azért tanult szivós kitartással hivataloskodása mellett, — mely ennek dacára mindig mintahivatal maradt, — hogy jegyző maradjon, hanem hogy mielőbb ügyvédi irodát nyithasson. Ha sajnáljuk is távozását, de azért mindig büszkék leszünk volt kollegáinkra. — Az új ügyvédt barátai, tisztelői és kartársai ez alkalommal számosan üdvözölték. —

Csevegés kulai ügyekről.

Küzdelem a por ellen.

Mikor a Szent-István utca köveze és parkozva lett, felmerült azonnal az eszme, hogy Kula két főutcáját: A Szt-István utcát és Árpád-utat naponta egyszer-kétszer lo-csolják, de a háztulajdonosok nem írták mind alá a kötelező ívet és így tavaly az igazán „egészséges“ eszme nem tudott megvalósulni. De ügybuzgó községi jegyzőnk és orvosunk nem nyugodott és a községi képviselőtestület szabályrendeletet alkotott a két utca tisztántartásáról és öntözéséről. A költség a háztulajdonosoktól be fog szedetni. Ennél jobb célra még nem adtak ki pénzt Kulán — mert az egészség a fő! A Szt-István utca most már igazán meg fog felelni egy kert-város utcájának és kellemes sétánya lehet a közönségnek.

Több világosságot!

Senki sem panaszkodott még Kulán arról, hogy a villamos lámpáink nagyon világítanak. Persze közönséges 16-os izzólámpáktól ki várna valami fényes utcai világítást — pláne, ha azok egymástól nagy távolságban pislognak. Ezen szeretett volna a község segíteni; — 32-ös Wolframlámpákkal akarta kicseréltetni a régi égőket, de sajnos le kellett e terről mondani, mert a jobb világosság nagyon is sokba került volna. A Wolfram-égők drágák és kényesek, — így tehát meg kell elégednünk a régi 16-os izzólámpákkal!

A kövezésről.

Tény és való, hogy a Makadam-út a Knefely-ház sarkától a nagyhidig meg lesz. Meg lesz pedig azért, mert már jóformán kész. — A bkeresztúri műút is el fog az idén készülni. — De ezek már nem új dolgok. Ami örömdetes: a hír, hogy a kulai piactér és Kossuth Lajos utca is kiköveztetnek; a megye megadta a felhatalmazást az előmunkálatokhoz; az igaz, hogy egyik év el fog mulni a kivitelig, mert csak a polgári iskolával együtt lehet majd a kövezést is megcsinálni!

A polgári iskoláról.

A megye jóváhagyta az „alapító levelet“ mely a Czucz-alapnak a polgári iskola céljaira való felhasználását kimondta. A miniszter is jóvá fogja hagyni. Most tehát a kivitelről is szabad már egy keveset beszélni. — Mi már eleget írtunk a kivitelről is és mindenki elhiszi nekünk, hogy örülünk, hogy már nem kell többé senkit sem meggyőzni, nem kell többé róla írni. — A polgári iskola felállítása tárgyában a község képviselőtestülete f. hó 20-án d. u. 4 órakor előterjesztetet tart. Gondoljunk gyermekeinkre, unokáinkra, utódainkra, gondoljunk a szűkös viszonyok közt élő polgártársainkra, gondoljunk visszamaradt községünkre és — cselekedjünk!

Kulai

Hirek

Uj ügyvéd. Dr. Faller Alajos, Veprőd község jegyzője, e hó 13-án Budapestén az ügyvédi vizsgát jó sikerrel letette.

A kulai polgári iskola felállítása tárgyában a község képviselőtestülete e hó 20-án d.u. 4 órakor értekezletet tart.

Eljegyzés. Schmidt István (ifju) kulai szabóiparos, eljegyezte Unyi Mariska kisasszonyt Bácscon.

Eljegyzés. Lipkovits Szerén urleányt Ujvidéken eljegyezte dr. Ofner Hugó ügyv.-jelölt.

Kinevezés. Bajsai Vojnits István főispán dr. Fischl Manó bacsstiváni közs. orvost tb. járásorvossá kinevezte.

Meghívó. A Kulai Iparos Dalárda f. hó 27-én, a „Kereskedők Egyesülete“ Hungaria helyiségében, részben a kulai rokkant iparosok alapja javára jótékonycélu műkedvelői előadást rendez, melyre t. címét és b. családját tisztelettel meghívja. Az előadás pontosan fél 9 órakor kezdődik. Utánna tánc. Helyárak: I-II. sor 2 K, III-V. sor 1.60 K, VI-VIII. sor 1.20 K, állóhely 1 K. Felülfizetéseket köszönettel fogad és hírlapban nyugtáz az elnökség. Jegyek előre válthatók Szegő rendezőnél.

Községi közgyűlés. Kula község képviselőtestülete, május hó 14-én d.e. 9 órakor a község háza nagytermében közgyűlést tartott a következő tárgysorozattal:

1.-2. A tresztanai tűzkárosultak és a Szatmár vm. árvíz-károsultak részére megszavazandó segély. — 40-40 K segélyt szavaztak meg.

3. Kórházi ápolási díj felemelése. — A községi kórház napi ápolási díja 1.63 K-ban állapított meg.

4. Czucz-féle alapítvány alapító levelének elfogadása és ezen alapítvány hova fordítása tárgyában hozott vármegyei törvényhatósági véghatározat. — Az alapítólevél elfogadása és az alapnak polgári iskolára való fordítása tárgyában hozott és a megye által jóváhagyott határozat tudomásul vétetett.

5. Az utcákon levő 16 gyertyafényű szén-szálas villamos izzólámpáknak 32 gyertyafényű fémszálas Wolfram lámpákkal való kicserélése. — Napirendről levétetett.

6. Ornstein Emánuel Manó illétősége. — Kulai illetőségének el nem fogadták.

7. Teleki Lajos felvétele Kula község kötelékébe. — A község kötelékébe felvétetett.

8. A kulai polgári olvasó egyesület kérelme az 1848/49-ik szabadságharc áldozatául esett hősök sírjaik fölé állított emlék díszítéséhez szükséges költség hozzájárulása iránt. — A r.k. sirkertben nyugvó honvédek síremléke díszítéséhez 30 K szavaztatott meg.

9. Legelődíj megállapítása 1912 évre. — Az 1912. évre 1 liba után 8 fillér, szarvasmarha után a csatornán inneni legelőn 60 fillér, a laposi kaszálón 2 K-ban állapított meg.

10. Szent-István és Árpád-utca öntözésére vonatkozó szabályrendelet. — Ezen utcák öntözésére vonatkozó községi szabályrendelet elfogadtatott.

11. Községi alkalmazottak betegség és balesetre való biztosítása. — Az ez iránti megyei határozat tudomásul vétetett.

12. 1911. évi közpénztári számadás előzetes megvizsgálásához bizottság kiküldése. — A közpénztári számadások előzetes megvizsgálásához 8 tagú bizottság küldetett ki.

13. Községi rendőrség fizetés felemelését kimondó vármegyei törvényhatósági véghatározat. — A fizetés felemelést kimondó megyei határozat ellen felebbeznek.

14. A piac-tér és Kossuth Lajos utca kikövezése iránti községi határozat a megye által jóváhagyatván, — a vmegyei határozat tudomásul vétetett.

Betörés a kulai izr. templomban. A múlt hét valamely napján eddig még ismeretlen egyén belopódzott az izr. templomba; este az ajtót rázárták. A tolvaj elemelte a templom szegényperselyét, az ajtót kifeszítette és elmenekült. A csendőrség nyomozza.

A kulai Önkéntes Tűzoltó egyesület első gyakorlata. Áldozó csütörtökön Polit Mihály újidéki tűzoltótiszt a kulai Ö. T. összes tagjaival megkezdte a gyakorlati kiképzést. Először a rendgyakorlatokat vette át, mely alkalommal 44-en voltak jelen. Később a fecskendő részeit, felszerelését és használatát fogja bemutatni, illetve begyakoroltatni. Kár, hogy még mindig sokan hiányzanak a régi és új tagok közül. A legközelebbi gyakorlat vasárnap, 19-én d. u. lesz ismét. Nem hagyhatjuk szó nélkül azon nemes önfeláldozást, hogy Polit úr díjtalanul vállalkozott a kulai Ö. T. gyakorlati kiképzésére.

Halálozás. Paroski Lázár kulai pékmes-ter, múlt szerdán belcsavarodásban hirtelen elhunyt. A józan, szorgalmas iparos, mint a kulai uszoda üzemestere közismert ember volt. Özvegye a következő gyászjelentést adta ki:

Özvegy Paroski Lázárné született Jerkov Mária úgy a maga mint a számos rokonság nevében fájdalommal télt szívvel jelenti, hogy felejthetetlen jó ferje Paroski Lázár (pékipáros) életének 47. és boldog házasságának 20. évében f. hó 15-én d.u. fél 2 órakor hirtelen elhunyt. — A megboldogult hült tetemet f. hó 16-án d.u. 5 órakor fogjuk a helybeli szerb sirkertben örök nyugalomra helyezni. Kula, 1912 május 15. Beke hamvaira!

Az apatini polgári iskola fejlesztése. Apatinban mozgalom indult az ottani négyosztályú államilag segélyezett polgári iskolának hétéosztályúvá leendő fejlesztése érdekében. A mozgalmat a május negyedik budapesti kongresszus teszi időszertívé, mely a polgári iskolák fejlesztésének szükségesét hangoztatta.

Legnagyobb területű városok. Hazánkban a városok között a legnagyobb területe van Szabadkának összesen 169,000 hold földje van ennek a gazdag bácskai városnak. Utána Debrecen jön 166,000, Kecskemét 151,000 és Szeged 141,000 holdal. Megyei székhelyünknek: Zombornak területe 53,000 hold, de még így is megelőzi terület nagyságra Budapestet, mert a fővárosnak mindössze csak 33,000 holdnyi a kiterjedése.

Uj szokások a járásbírószágon. Azok akiket eddig elmakacsoltak a járásbírószágon, május elseje óta az új törvény értelmében egy új fogalommal ismerkedhetnek meg. Ily új fogalom a mulasztási ítélet, mert ezután ilyen lesz a makacsság helyett. A jogászok ugyanis rájöttek, hogy az elmaradó fél nem mindig makacsságból nem jelent meg a tárgyaláson s így szűletett meg az új elnevezés. Az új névvel különben nagy munkamegtakarítás jár a járásbírószágon. A bíró ugyanis mulasztási ítéletről nem vesz föl jegyzőkönyvet, hanem az ügyvéd tartozik az ítéletet készen odaadni, ahány példányban kell a bírónak, aki száraz bélyegzővel rányomja a mulasztási ítéletet. Az ingóságok árverezésénél is új rend lesz. A bíró nem jelöl ki végrehajtót, hanem az összes végzéseket kiadja a végrehajtónak, aki maga keresi föl a végrehajtót és adja át neki a végzést.

Orgona hangverseny. Az aradi minoriták templomában május hó 8-án d.u. a maga nemében páratlan hangversenyben volt része az aradi intelligens, zeneértő közönségnek. Schmidhauer Lajos világhírű magyar orgonaművész avatta fel bámulatos játékaival az új orgonát, mely valódi mestermű, Bach, Frescobaldi, Reger, Guilmon, Bonnet, Widor Charles művei lelket, testet öltöttek a mester ujjai alatt. Az új orgona Rieger Ottó cs. és kir. udvari szállító budapesti gyáros műve. A remek és modern pneumatikus orgonamű három manuel, 40 szülő és 24 mellékváltozatú, a modern orgonaépítéssel tökéletes alkotása.

A kerényi Szarvasmarha tenyésztő egyesület. A Bácsbodrog vármegyei gazd. egyesület fiókját képező kerényi szarvasmarha tenyésztő egyesület alapszabályait most hagyta jóvá a m. kir. földmívelésügyi ministerium. A tenyésztő egyesület még a múlt évben Bajorországban 2 drb. tisztavérű siementali tenyészbikát vásárolt. 8 drb. tenyészbika részére az egészségügyi és szakkövetelményeknek teljesen megfelelő modern istálló építését határozta el. Inhoff József, a vmegyei gazdasági egyesület ügyvezető-titkára f. hó 12-én az istálló építkezéséről hosszabb szakelőadást tartott. A közgyűlés az előadó tervét elfogadta. Elfogadta a választmányának a telekvásárlásra vonatkozó javaslatát is. Elhatározta, hogy minden tag részére istálló-könyvet ad ki, amelyben az alap- és házszabályok és az összes, a törzsnövényvezésre vonatkozó adatok bennfoglaltnak. Az egyesület 1913 tavaszán fejő-versenyt, 1913 január 1-től próba-fejések rendez, a magyar kölcsönös állatbiztosító-társaság mint szövetséget kebelében a helyi fiókot létesíti. Az egyesület humánus érdekében vall azon határozata, hogy kiki 1-1 drb. tenyészállata után 2-2 K-val járul hozzá Koscher János tehénkárának megterítéséhez.

Mindenkinek szíves figyelmébe!

„Aspirin Sósorszesz“

**nélkülözhetetlen háziszor,
mely erősít, frissít és üdít!**

Kapható 44, 1.20 és 2.50 filléres üvegekben

Gergelyi-féle „Citromlimonádé“

**a nyári idény egyik legkellemesebb
nélkülözhetetlen üdítő itala**

Készíti Gergelyi József gyógyszerész Kula (Bács megye)

Kizárólagos képviselő: Friedmann-cég, Kula

Kérjük mindenütt fenti gyártmányokat

Egy modern Páris. Az ókorban Páris az almát három istennő közül Venusznak ítélte oda, szépségdíj gyanánt. Változtak az idők! A mai Párisokat nem elégíti ki a szépség csupán, amikor háztűznézőbe mennek. Egy hazasodni készülő józscivárosi fiatal emberről beszélük a következő jellemű történetét: Három leányt ajánlott neki egy tantikája. A fiatal ember sorra látogatott mind a háromhoz. Az első venuszi szépségével csakugyan majdnem meghódította, de már az első jouron feltűnt a nagy kacérsága is. „Hohó — szolt magához az ifjú — vigyázz, nehogy szarvaidd nőjjenek!“ Elment a második kisasszonyhoz, aki szintén csinos volt, s a mellett dűsgazdag. Ez mindenestre nagyon jó ajánlás. Csakhogy ott viszont arról győződött meg, hogy százazrekkel papucsot szerezne be. Ez se volt inyere. Maradt a harmadik: Egyszerűen de izllessel berendezett lakásban fogadták, kedvesen derült családias körben. A vendég olyan jól érezte magát az új ismerősök között, hogy kevés nógatás után vacsorára is ott maradt. Csupa jóízű fogás került az asztalra. A mama egyre kínálta: „Egyék ebből... Manci csinálta.“ Mindent Manci sütött, mindent ő főzött. „De hát tündér ujjai vannak, — fakadt ki végül a csodálkozás a fiatal emberből, — hogy emyit tud.“ Manci nagyot nevetett: Dehogyan is vannak tündér ujjaim! Az én kedves „Háztartásom“-ban találok ezeket a künő recepteket és még számtalan más hasznos tudnivalót.“ Azután elmondta, hogy a „Háztartás“, Kürthy Emilne közismert, népszerű közlönye, milyen házias, szorgalmas, takarékos gazdasszonyt nevelt belőle. Ha van nővere — fejezte be — járassa neki. Nem drága. Negyed-évre mindössze 3 K. a kiadóhivatal (Budapest, VI., Eötvös-utca 36.) szívesen küld megtekintésre mutatószámokat. A fiatal ember Mancinak ítélte oda az almát, mert feleségnek egy olyan leány való, aki nem hiu, nem fukar, nem zsarnok, s aki örömet a ferje dedelgetésében találja. Meglehet, hogy ez az önző felfogás, de ilyenek a mai Párisok.

Tündöklő példa.

Csákvár, Káloz és Sárkeresztur községekben 60 kiscgazda fölszedelőzködött, hogy egy Istenháta megetti kis faluba utazzanak és pedig Levélbe, Moson megyébe.

Minek mentek oda? E község szarvasmarha tenyésztésének tanulmányozására.

Először a legkisebb 3-6 holdon gazdálkodó zselléreknek, iparosoknak az állattenyésztését mutatták be, majd fokozatosan 20-25, 40-50, 80-100 holdas gazdáknak portáját látogatták meg.

Már kezdetben nagy volt az álmétkodás, hogy a szűk udvarkák egyszerű (de azért betonozott és cementjászlás) istálló micsoda kincseket rejtnek. Egyik-másik magyarnak csakhamar vásárló kedve támadt, de bizony sajnálattal kellett tudomásul venniök, hogy nincs az a pénz, amiért a levéli gazda megválna tehenétől, vagy jó családból származó üszöjtől. Ezek a gazdák csak tenyészbikákat adnak el.

A levéli nagy hasznára van a törzskönyvezés. Immár 16 év óta pontos adatokat vezetnek az egyes állatokról, főképen a teheneknek tejelőképességéről. Ezeket az adatokat egy-egy kis könyvben följegyezve maga a gazda is kéznél tartja, a hivatalos törzskönyvet pedig a központban, Magyaróvárrott vezetik. A tejelési adatok hivatalosan ellenőrzött egész esztendőre terjedő tejelőversenyen állapítják meg. Ezeknek a megbízható régi adatoknak köszönheti a levéli gazda, hogy növendék bikáért éves korukban 1000-3000 K árt kapnak. A legutóbbi bikaárverésen eladott 27 darab bikának az átlagos ára 1141 korona volt. Ezt a magas árt azért fizetik a tenyésztők, mert hiteles adatokból tudják minden egyes bikának a származását, hogy az anyja, öreganyja stb. milyen tejelő volt, szóval, hogy családja milyen jó tulajdonsággal dicsekedhetik?

A kiránduló vendégek a vezető legnagyobb örömeire teljes mértékben méltányolták az itt kapott fölvilágosításokat és eredményeket.

Mind nagyobb volt azonban a csodálkozás, mikor a 40-50, 80-100 holdas gazdák példás berendezésű udvarait, istállóit sorra járva, mint a tehenészeteket táfták nemcsak szebbnél-szebb, de jobbnál-jobb tehenekből és növendék jószágokból.

Mikor a tanulmányozó csapat a községi bikaistállóhoz ért, a kiscgazdák csak eskü mellett hitték el, hogy ezt a parádes istállót nem az állam tartja fenn és a benne levő 10 darab bikát ugyancsak nem az állam tartja Levéli községnek, hanem maga a község. Tíz drb. értékes bika, amelyek közül egyiknek az anyja sem adott kevesebb tejet

Csépléshez, gőzekeszántáshoz, téli fűtéshez kiválóan alkalmas Tatai briketteket és tatai darabos szenet

jutányos árban szállít a
Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársulat Budapest, V. Zoltán-u. 2-4

évi 5000 liternél, de van köztük 6300 literes is. Egymástól cement választófállal elkülönítve, cementjászorból esznek.

1500 lakosra jut 500 tehén. Tehénállományuk valóságos nagy fejedelmi vagyon.

A testületi szellemnek, a gazdasági haladásnak beszédes története ez. Az ember örömkeltve olvassa. Ime kiszáradt kicsoda sikereket értek el átlag rövid időn belül.

Vezessük el a mi magyarjainkat is a leendő gazdákhöz. Hadd váljanak mindnyájan olyan élelmessé, mint azok.

A Schick-féle ház

Kulán, bérbeadó. Bővebb értesítést ad: Schick Ernő vmegyei aljegyző, Zomborban.

Langenbach István

hús-füstölde és hentes-árú üzletében

Kulán

naponta friss töltelék, felvágott, párizsi sonkakolbász, berlini foghagymakolbász, krakoui máj- és nyelvkolbász, vadász- és ropogós kolbász, augsburgi és debreceni szalvaládi és tormásvirstli, frankfurti nyári szalámi, elsörendü téli szalámi, nyers- és főt-sonka, stb. kapható.

Vidékre, postán küld utánvét és legjobb kiszolgálás mellett

Pongrács A. Sándor

írásabó Kulán (Bérpalota)

Magyar, angol és skót gyártmányú szövet-ujdon-ságok nagyraktára

a szalonban és a gyermekszobában mindenütt ott legyen, mert kicsinyt és nagyot, fiatal és öreg, szegényt vagy gazdagot egyaránt mesésen szórakoztat. Mindenütt kapható.

Ára 1 korona

Gyártja: a „Cserépgyár“ Részvt. Kismányán. Minden nagyobb városban állandó bizományi raktárt őhajt fentartani, e célra óvadékképes és agilis képviselőket keresünk.

A budapesti raktár telefonszáma 170-88

ifj. Ábel József angolszabó Kulán

készít angol és francia szabás szerint női és férfi PALLETONOKAT

dívtatos utcai ÖLTÖNYÖKET a legszolidabb árban

ANGOL, MAGYAR szövetkülönlegességek raktára

Dívtatos öltöny

— méret szerint — már 30 koronától kezdve

BPESTEN	GABONÁRAK	KULÁN
Buza — 11.69	Buza — 10.80	
Zab — 9.09	Zab — 9.—	
Tengeri — 9.07	Tengeri — 8.50	

248. sz. 912

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. LX. tc. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagybecskereki kir. járásbírósnak 1912 évi So II. 254/3 sz. végzése következtében Özv. Guttmann Jakabné és fiai javára 235-19 K s jár. erejéig 1912. április 24-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le és felülfoglalt és 665 K-ra becsült következő ingóságok u. m. rőfös áru nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kulai kir. járásbírósnak 1912. V. 150/2 sz. végzése folytán 235-19 K tőkekövetelés ennek 1911. május 24-től járó 5 százaléka kamatai és eddig összesen, 6023 K-ban biróilag már megállapított költségek erejéig, Överbáson Damjanich-utca 92 szám alatt leendő megtartására 1912 május 23-nak délutáni 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. tc. 107 és 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbit ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- s felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881 LX. tc. 110 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kulán, 1912 május 12.

Vigchert József
kir. bír. végrehajtó

200. sz. 912

Árlejtési hirdetmény.

Sztapár község részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a község tulajdonát képező 3 drb falusi fecskendő átalakítási és javítási munkálatok biztosítása iránti nyilvános szóbeli árlejtés, Sztapár község házában 1912 évi június hó 4-én d.e. 8 órakor lesz megtartva.

Kikiáltási ár 1200 K, s minden árlejtő 10⁰/₀-ot bánatpénz címén le tenni tartozik.

Sztapár, 1912. május 13.

Milics Szvetozár jegyző 1-2 Tomity Gyura közs. bíró

Gőzmosó

fehérenmü és vegytisztító intézet

Kulán

a szolgabíróság mellett

Elfogad tisztításra férfi és női fehérenmüt, felsőruhát, függönyt, keztüüt, ágynemüt, csipkét, asztalterítőt, szalvétát stb.

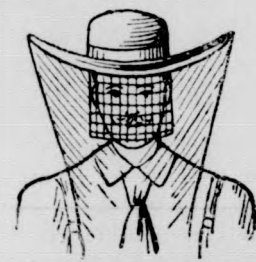
WÄGNER

a „Hangszer-Király“ ország-szerte elismert legolcsóbb hangszer áruháza Budapest József körút 15. Bárkinek teljesen ingyen küldi a most megjelent nagy fényképes hangszerárjegyzékét, ha azt egy levelezőlapon kéri. Öreg vagy törött gramofonlemezeket becsérel. Gyorsjavító műhely! Elismerő levelek! Ne vásároljunk részletre!

4-52

MÉHÉSZEK

mielőtt méhész eszköz szükségletüket megvennének vagy méz és viasz készletüket eladnák, forduljanak saját érdekükben ingyen árjegyzékért hozzánk.

Pusztasztlörineci méhészet Budapest V. Zoltán-u. 11

Különlegességek: Amerikai gőzhengeren sajtolt mülépek, frikciós felső, oldal és lánchajtású pergető gépek, gőzviaszolvasztók, Vulkan füstölő gépek stb.

8-4

BISCHOF FERENC Alapítva 1894

SZABÓ ÜZLETÉBEN KULÁN

ÖLTÖNYÖK

méret szerint készülnek

8065. sz. 912

Temesvári vásárhirdetés.

Az idei temesvári pünkösdi orsz. vásár f. évi május 30-tól bezárólag június 3-áig fog megtartatni. — Mindenféle állat felhajtása az orsz. vásárra május 30-tól csütörtök reggeli 5 órától kezdve meg van engedve.

Temesvárott, 1912. április 25.

A városi főkapitányságtól
Bee Ferenc, főkapitány

KRON-talpu szandál cipők

(férfiak, nők, fiu és leánygyermek részére) kiváló jó minőségben, nagy választékban — olcsó árak mellett
Ifju Kovács J. I. cégnél, Kulán

Ügyvédi visszára

készülők részére két hónapos rekapituláló kurzus július 1-én kezdődik Dr. Polcz Renső ügyvéd kolozsvári intézetében. Kolozsvári jogi vizsgákra jegyzetek a szünidőre féláron kölcsönöztenek ki.